Història de la filosofia

Descartes

Solucions · 70 exercicis

Proves d'accés a la universitat (PAU) de Catalunya. Ordenats del més recent al més antic.
Retalls dels exàmens i pautes oficials (selecat.cat / universitats.gencat.cat).

1. PAU 2026 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció B)

Exercici 1

Pregunta I

Sintetitzar breument el contingut del text.

[2 punts]

L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne/a coneix els detalls de la filosofia de l'autor/a** (excepte si la manca d'aquest coneixement li impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (entre 80 i 120 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi de tot el text. **Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en el nombre de paraules indicat, no ha de comptar contra l'alumne/a el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i articulen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne/a. I, per descomptat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne/a no es limiti a enunciar idees, sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa o discursiva del text.

Opció B

Una resposta ha d'assolir la màxima puntuació si exposa, d'una manera o altra, les idees següents:

(i) Descartes, en aquest punt de les Meditacions, ha establert que sap que ell és una cosa que pensa, i que no és cap cosa corpòria: doncs pot considerar la possibilitat que no existeixi cap cosa corpòria, sense que això suposi haver de deixar d'estar segur que ell existeix.

(ii) La imaginació només permet representar-se allò que és corpori.

(iii) Per tant, res del que es representa amb la imaginació forma part del que ell sap sobre ell mateix.

En totes dues opcions, l'avaluació de la pregunta I s'ha de fer **de manera global**. L'alumne/a no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera coherent les idees que s'hi indiquen.

Pregunta II

Identificar el **significat** de termes o expressions.

[1 punt]

El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne/a utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne/a utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció B

a) «imatge»: és aquella idea que algú té quan (creu que) està percebent una cosa, i també quan només imagina com seria percebre-la.

b) «cossos»: allò que està situat en l'espai i té extensió.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

Pregunta III

Explicar el sentit d'una determinada afirmació i les raons de l'autor/a per fer aquesta afirmació. [3 punts]

L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor/a. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per entendre l'afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor/a per fer aquesta afirmació. Una bona resposta ha de saber indicar quin paper té aquesta afirmació particular en el conjunt del pensament de l'autor/a i com aquesta afirmació es justifica a partir d'allò que l'autor/a defensa. A vegades, una exposició general i correcta del pensament del filòsof/a pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor/a justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció B

Una resposta ha de tenir la màxima puntuació si tracta, adequadament, els punts següents:

(i) Trets bàsics de la primera part de l'argumentació de Descartes a les Meditacions (Meditació primera i segona):

(ii) El dubte metòdic. Raons per al dubte.

(iii) El cogito com a primera veritat indubtable.

(iv) El primer argument per establir que jo no soc el mateix que el meu cos (que es troba en el mateix text de l'examen):

a. Estic segur que jo existeixo.

b. No estic segur que existeixi cap cos.

c. Per tant, no pot ser que jo sigui un cos.

(v) Explicació amb les pròpies paraules de l'estudiant de la raó que Descartes ofereix, en el text mateix de l'examen, per descartar que usar la imaginació sigui, en aquest punt de les Meditacions, una manera d'obtenir informació sobre la seva naturalesa: la imaginació pretén representar formes corpòries; atès que ja ha establer (punt (iv)) que ell no és un cos, la imaginació no pot servir per a aclarir quina és la seva naturalesa.

• En les dues opcions, l'avaluació de la pregunta III s'ha de fer **de manera global**. L'alumne/a no té en absolut per què fer la seva explicació distingint el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera coherent les idees que s'hi indiquen.

2. PAU 2025 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció B)

Exercici 1

Pregunta I

Sintetitzar breument el contingut del text.

[2 punts]

L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne/a coneix els detalls de la filosofia de l'autor/a** (excepte si la manca d'aquest coneixement li impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (entre 90 i 130 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi de tot el text. **Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en el nombre de paraules indicat, no ha de comptar contra l'alumne/a el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i articulen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne/a. I, per descomptat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne/a no es limiti a enunciar idees, sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa o discursiva del text.

Opció B

Per assolir la màxima puntuació, l'alumne/a ha d'exposar, d'una forma o altra, les idees següents:

(i) En aquest text, Descartes està (encara) considerant la possibilitat que hi hagi algú maligne i extremadament poderós que el vol enganyar.

(ii) Atès que pot haver-hi aquest ésser maligne i extremadament poderós, no pot estar segur de tenir cap de les propietats que se solen atribuir al cos, en particular la propietat d'estar percebent diferents objectes.

(iii) Conclou, que l'única propietat que pot estar segur de tenir és la de pensar. El pensament és l'única cosa que li pertany necessàriament. Ell és, doncs, una cosa que pensa.

(iv) A partir d'aquí pot afirmar que ell no és un cos humà: pot suposar que ell no té cos, i tot i així, i al mateix temps, seguir mantenint que està segur que ell existeix. Per tant, no pot ser que ell sigui un cos.

En totes dues opcions, l'avaluació de la pregunta I s'ha de fer **de forma global**. L'alumne/a no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera coherent les idees que s'hi indiquen.

Pregunta II

Identificar el **significat** de termes o expressions.

[1 punt]

El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne/a utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne/a utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció B

a) ***Necessàriament***: que seria impossible que fos d'una altra manera.

b) ***Suposició***: es fa una suposició quan es pren en consideració una possible manera en què podrien ser les coses, sense acceptar, si més no de moment, que realment són d'aquella manera.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

Pregunta III

Explicar el sentit d'una determinada afirmació i les raons de l'autor/a per fer aquesta afirmació. [3 punts]

L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor/a. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per entendre l'afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor/a per fer aquesta afirmació. Una bona resposta ha de saber indicar quin paper té aquesta afirmació particular en el conjunt del pensament de l'autor/a i com aquesta afirmació es justifica a partir d'allò que l'autor/a defensa. A vegades, una exposició general i correcta del pensament del filòsof/a pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor/a justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció B

La màxima puntuació requeriria tractar, d'alguna manera, els punts següents:

(i) Explicar en què consisteix el dubte metòdic de Descartes: es tracta d'un mètode per intentar trobar un fonament segur del coneixement. L'apel·lació a la possibilitat del geni maligne com a base per al dubte general.

(ii) El *cogito* com a prova d'una primera veritat segura.

(iii) Si fem servir el dubte metòdic, hem de considerar com a fals tot allò sobre el que es podria dubtar; això porta Descartes a concloure que l'única propietat necessària que tinc és la de pensar, i que, per tant, l'essència del jo és el pensament.

(iv) Explicar i desenvolupar, amb les pròpies paraules de l'estudiant, el raonament que hi ha en la darrera frase del text: no pot ser que jo sigui un cos, perquè puc estar suposant que no tinc cos, al mateix temps que ja he establert que puc afirmar amb seguretat que jo existeixo i que jo soc una cosa que pensa.

Per tant, segons Descartes, aquesta cosa que pensa, jo, no pot ser que sigui un cos: si la cosa que pensa i el cos fossin la mateixa entitat, aleshores, no podria passar (com de fet passa) que jo estigui segur que una existeix sense estar segur que l'altre existeix.

(v) Serà meritori (afegirà puntuació, si es presenta adequadament), però no és necessari (es pot treure la màxima puntuació sense incloure-ho), que l'estudiant presenti algun altre dels arguments que Descartes ofereix en la Meditació VI per a intentar justificar que el meu cos i el meu esperit són dues entitats diferents.

• En les dues opcions, l'avaluació de la pregunta III s'ha de fer **de forma global**. L'alumne/a no té en absolut per què fer la seva explicació distingint el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera coherent les idees que s'hi indiquen.

3. PAU 2025 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció B)

Exercici 1

Pregunta I

Sintetitzar breument el contingut del text.

[2 punts]

L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne/a coneix els detalls de la filosofia de l'autor/a** (excepte si la manca d'aquest coneixement li impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (entre 90 i 130 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi de tot el text. **Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en el nombre de paraules indicat, no ha de comptar contra l'alumne/a el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i articulen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne/a. I, per descomptat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne/a no es limiti a enunciar idees, sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa o discursiva del text.

Opció B

Una resposta ha d'assolir la màxima puntuació si exposa, d'una manera o altra, les idees següents:

(i) Normalment, allò que m'indiquen els meus sentits sobre allò que és bo o que és nociu per al meu cos és correcte.
(ii) Tot i així, hi ha la possibilitat que en alguns casos un sentit m'enganyi, per exemple, quan, per una determinada malaltia, tinc set, tot i que no em convindria beure.
(iii) Ara bé, tinc la possibilitat d'evitar caure en l'error, fins i tot en aquests casos, perquè normalment m'és possible examinar una mateixa cosa usant diferents sentits i usant la memòria i l'enteniment.
(iv) Del fet que sé que Déu no ens enganya, puc concloure que, quan faig un ús curós de les meves capacitats (els diferents sentits, la memòria i l'enteniment), no pot ser que estigui enganyat.

En totes dues opcions, l'avaluació de la pregunta I s'ha de fer **de manera global**. L'alumne/a no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera coherent les idees que s'hi indiquen.

Pregunta II

Identificar el **significat** de termes o expressions.

[1 punt]

El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne/a utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne/a utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció B

a) «falsedat»: que no hi hagi correspondència entre la manera en què es representen les coses i la manera en què les coses realment són.

b) «se'n segueix necessàriament»: si una cosa se segueix necessàriament d'una altra, aleshores és impossible que passi la primera i que no passi la segona.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

Pregunta III

Explicar el sentit d'una determinada afirmació i les raons de l'autor/a per fer aquesta afirmació. [3 punts]

L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor/a. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per entendre l'afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor/a per fer aquesta afirmació. Una bona resposta ha de saber indicar quin paper té aquesta afirmació particular en el conjunt del pensament de l'autor/a i com aquesta afirmació es justifica a partir d'allò que l'autor/a defensa. A vegades, una exposició general i correcta del pensament del filòsof/a pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor/a justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció B

Una resposta ha de tenir la màxima puntuació si tracta, adequadament, els punts següents:

(i) Presentar els elements centrals de l'argument general de Descartes a les *Meditacions* —amb la finalitat que es pugui entendre el pas al qual es fa esment en la frase objecte d'aquesta pregunta. Això requerirà mostrar que es coneix, adequadament, les idees principals sobre el dubte metòdic, el pas al coneixement de la primera veritat "dubto, penso, existeixo"; esmentar que Descartes intenta provar l'existència de Déu (no cal que en aquesta resposta s'entri a descriure cap prova específica de l'existència de Déu), i, finalment, assenyalar com el fet que Déu sigui omnipotent i bondadós em permet concloure que Déu no permetria que jo estigui enganyat en tot el què crec, si m'esforço per fer un ús curós de les meves capacitats.

(ii) Explicar per què el cas de les persones que tenen una malaltia que els fa tenir set (i, per tant, els sentits les empenyen a beure) encara que, en el seu cas, beure els seria perjudicial presentaria d'entrada una dificultat per a la idea que Déu no és un enganyador.

(iii) Explicar, amb les mateixes paraules de l'estudiant, com respon Descartes a aquesta dificultat (que es presenta en part en el mateix text): els nostres sentits funcionen de manera que en la majoria dels casos allò que ens diuen és veritat, i en els casos en què no ho és, podem descobrir que no és veritat si usem adequadament les nostres capacitats, en particular, la possibilitat d'examinar la mateixa cosa usant diferents sentits i, sobretot, la nostra memòria i el nostre enteniment.

• En les dues opcions, l'avaluació de la pregunta III s'ha de fer **de manera global**. L'alumne/a no té en absolut per què fer la seva explicació distingint el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera coherent les idees que s'hi indiquen.

4. PAU 2024 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció A)

Exercici 1

Pregunta I

Explicar breument el contingut del text.

[2 punts]

L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne/a coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement li impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (entre 80 i 120 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi de tot el text. **Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en el nombre de paraules indicat, no ha de comptar contra l'alumne/a el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne/a. I, per descomptat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne/a no es limiti a enunciar idees, sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa o discursiva del text.

Opció A)

Per assolir la màxima puntuació, cal que el resum exposi, d'una forma o altra, les idees següents:

(i) Totes les qualitats que puc copsar amb els sentits en un tros de cera, canvien quan l'acosto al foc, però tot i així jo sé que segueix essent el mateix tros de cera.

(ii) Per tant, allò que conec quan conec aquest tros de cera no són aquestes qualitats que m'arriben pels sentits.

(iii) El que em permet copsar què és el tros de cera no són els sentits, sinó l'enteniment.

Pregunta II

Explicar el **significat** de termes o expressions.

[1 punt]

El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne/a utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne/a utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció A)

a) ***Distintament***: sense confondre-ho amb cap altra cosa, de forma separada.

b) ***Esperit***: la part d'una persona que té la capacitat de pensar.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

Pregunta III

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi.

[3 punts]

L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per entendre l'afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor per fer aquesta afirmació. Un bon examen serà aquell que sàpiga indicar quin paper juga aquesta afirmació particular en el conjunt del pensament de l'autor i com aquesta afirmació es justifica a partir d'allò que l'autor defensa. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció A)

Una resposta ha de tenir la màxima puntuació si tracta adequadament els punts següents:

(i) Descripció del projecte filosòfic de Descartes a les *Meditacions metafísiques*: escepticisme metodològic, raons per dubtar del que ens diuen els sentits. Intent de fonamentar el coneixement a partir d'una primera veritat que coneixem amb claredat i distinció.
(ii) Descripció en les pròpies paraules de l'estudiant de l'argument descrit parcialment en el text de l'examen segons el qual allò que em permet conèixer que és aquest tros de cera no són els sentits: perquè quan l'acosto al foc la cera canviarà molt (canviarà allò que perceben els sentits), però tot i així jo sabré que es tracta del mateix tros de cera.
(iii) El que em permet copsar què és la cera no és tampoc la imaginació: encara que ara percebi amb els sentits la cera com tenint certes propietats i pugui imaginar que en podria tenir unes altres, amb la imaginació no puc considerar totes les possibles diferents maneres en què podria ser la cera (tenir forma rodona, tenir forma triangular, etc.). Però jo sé que la cera pot tenir aquestes innumerables possibles formes. Si ho sé no pot ser, doncs, perquè de fet hagi imaginat totes aquestes innumerables possibles formes.
(iv) Per altra banda, és clar que sí que conec aquest tros de cera. Però com que resulta que no podria copsar què és aquest tros de cera simplement amb el que em diuen els sentits, o amb el que em diu la imaginació, ha de ser que el meu coneixement de la cera es fonamenta, en darrer terme, en l'enteniment.

-La resposta pot tenir la màxima puntuació si es tracten amb una certa correcció els apartats anteriors. Tot i així, també es valorarà positivament (pot afegir puntuació) si l'estudiant complementa l'explicació de la concepció de la ment com a fonament últim del coneixement esmentant també el paper que Descartes atorga, en aquesta qüestió, a l'existència d'un Déu benvolent i omnipotent.

• En les dues opcions, l'avaluació de la pregunta I s'ha de fer **de forma global**. L'alumne/a no té en absolut per què fer la seva explicació distingint el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera coherent les idees que s'hi indiquen.

5. PAU 2023 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció A)

Exercici 1

Pregunta I

Explicar breument el contingut del text.

[2 punts]

L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne/a coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement li impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (entre 60 i 100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi de tot el text**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en el nombre de paraules indicat, no ha de comptar contra l'alumne/a el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne/a. I, per descomptat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne/a no es limiti a enunciar idees, sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa o discursiva del text.

Opció A)

Per assolir la màxima puntuació, cal que el resum consideri els punts següents:

(i) En aquest text Descartes vol mostrar que l'esperit (o l'ànima) és diferent del cos.

(ii) Ho fa observant que l'esperit no és divisible, però el cos sí que ho és. Per tant, si un és divisible i l'altre no, és que no són la mateixa cosa.

(iii) Ofereix dues consideracions per dissipar possibles dubtes sobre si l'esperit és realment indivisible:

  (a) Que tot l'esperit estigui unit a tot el cos no vol dir que les parts del cos siguin parts de l'esperit: si algú perd un braç, no perd pas una part del seu esperit.

  (b) Les diferents facultats mentals (voler, sentir, entendre) no són realment parts de l'esperit: és un únic esperit el que vol, sent i entén.

(iv) Ofereix una consideració que ens justifica en pensar que el cos és divisible: és divisible perquè sempre és possible dividir-lo en el pensament.

L'avaluació de la pregunta s'ha de fer **de forma global.** L'alumne/a no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. A més, no tots els apartats indicats tenen la mateixa rellevància. El que és fonamental és el que s'especifica en els apartats (i) i (ii).

- En totes dues opcions, l'avaluació de la pregunta I s'ha de fer **de forma global**. L'alumne/a no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera coherent les idees que s'hi indiquen.

Pregunta II

Explicar el **significat** de termes o expressions.

[1 punt]

El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne/a utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne/a utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció A)

a) *Esperit*: la part d'una persona que té la capacitat de pensar**.**

b) *Una cosa única i íntegra*: una cosa que no està composta d'altres coses.

Alternativament: una cosa que no té parts.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

Pregunta III

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi.

[3 punts]

L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per entendre l'afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor per fer aquesta afirmació. Un bon examen serà aquell que sàpiga indicar quin paper juga aquesta afirmació particular en el conjunt del pensament de l'autor i com aquesta afirmació es justifica a partir d'allò que l'autor defensa. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció A)

Una resposta que tingui la màxima puntuació haurà de tractar correctament els punts següents:

(i) Donar una orientació sobre com entén Descartes les nocions d'e*sperit* (o *ment*, o *ànima*), i de *cos*, i explicar, amb les pròpies paraules de l'estudiant, l'argument per al dualisme que hi ha en el text de l'examen (i que hem resumit a propòsit de la pregunta I).

(ii) A propòsit del "si no ho sabés ja d'abans", cal que l'estudiant expliqui algun altre argument o consideració de Descartes a favor del dualisme. Per exemple, i com a possibilitat més probable i adequada, l'estudiant pot descriure (mostrant-ne compressió) l'altre argument per al dualisme que hi ha abans en la meditació VI:

(iia) És possible concebre la ment (o esperit) com a distinta del cos.

(iib) Si dues coses es poden concebre de forma distinta, aleshores podria

existir-ne una sense que existís l'altra (perquè si les podem concebre de forma distinta, aleshores Déu podria fer que existís una sense que existís l'altra).

(iic) Per tant, la ment podria existir sense que existís el cos.

(iid) Si podria existir la ment sense que existís el cos, és que ment i cos no són la mateixa cosa.

En l'avaluació de la resposta a aquesta pregunta es tindran en compte altres aportacions que faci l'estudiant que es puguin veure com tenint la funció d'aclarir en què consisteix la concepció dualista de Descartes, o d'aclarir les nocions que es fan servir en les explicacions anteriors; però en l'avaluació de la resposta no es prendran

---

en consideració les explicacions sobre aspectes de la filosofia de Descartes que no tinguin alguna relació amb allò que es demana (els arguments de Descartes a favor del dualisme).

D'altra banda, cal tenir en compte que la pregunta no sols demana què diu Descartes (quin és el *sentit* de l'afirmació de Descartes), sinó també quines *raons* hi ha, segons Descartes, a favor d'aquesta afirmació.

Finalment, no és necessari que l'estudiant usi el terme *dualisme*, pot obtenir igualment la màxima puntuació si explica les idees pertinents sense usar explícitament aquest terme.

• En les dues opcions, l'avaluació de la pregunta I s'ha de fer **de forma global**. L'alumne/a no té en absolut per què fer la seva explicació distingint el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera coherent les idees que s'hi indiquen.

6. PAU 2022 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció B)

Exercici 1

Pregunta I

Explicar breument el contingut del text.

[2 punts]

L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne/a coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement li impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (entre 60 i 100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi de tot el text**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en el nombre de paraules indicades, no ha de comptar contra l'alumne/a el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne/a. I, per descomptat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne/a no es limiti a enunciar idees sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa o discursiva del text.

Opció B)

Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà d'exposar, d'una forma o altra, les idees següents:

(i) Algú podria dir que no està bé pretendre concloure que Déu existeix a partir del fet que jo tinc el pensament que Déu existeix: perquè de pensar que una cosa existeix, no se segueix que aquesta cosa existeixi.

(ii) Qui digui això, però, està equivocat (cau en un sofisma), perquè el cas de Déu és diferent: en la mateixa noció de Déu hi ha contingut el fet que existeix; mentre que en la concepció d'una muntanya no està contingut el fet que en el món hi hagi cap muntanya.

(iii) Concebre Déu va junt amb concebre que existeix, de la mateixa manera que concebre una muntanya va junt amb concebre una vall: simplement no es poden separar.

- En les dues opcions, l'avaluació de la Pregunta I s'ha de fer **de forma global**. L'alumne/a no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera mínimament coherent les idees que s'hi indiquen.

Pregunta II

Explicar el **significat** de termes o expressions.

[1 punt]

El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne/a utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne/a utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció B)

a) «Necessitat»: Hi ha necessitat quan quelcom no pot ser d'una altra manera.

b) «Sofisma»: Una manera de raonar que sembla correcta, però que no ho és.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

Pregunta III

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi.

[3 punts]

L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per entendre l'afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor per fer aquesta afirmació. Un bon examen serà aquell que sàpiga indicar quin paper juga aquesta afirmació particular en el conjunt del pensament de l'autor i com aquesta afirmació es justifica a partir d'allò que l'autor defensa. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció B)

La màxima puntuació requeriria referir-se correctament a:

(i) En les *Meditacions*, Descartes es proposa trobar un coneixement que sigui cert. Arriba primer al coneixement que ell existeix com a cosa que pensa. Li cal, però, poder anar més enllà d'aquest primer coneixement.

(ii) Tot examinant les idees, s'adona que la idea de Déu (la idea d'un ésser màximament perfecte, infinit, etc.) el condueix a poder provar que Déu existeix.

(iii) Cal explicar l'argument ontològic, recollit parcialment en el text, amb les pròpies paraules de l'estudiant, i amb l'ajut, potser, d'exemples com el de la muntanya i la vall que apareix en el text.

(iv) La frase del text indica com procedeix aquest argument, que va de l'essència (de les propietats) a l'existència (a l'existència real).

(v) No és necessari dir això (es pot treure la màxima puntuació sense dir-ho), però serà meritori si s'esmenta: l'existència d'un Déu omnipotent i bondadós serà, en l'argumentació cartesiana, la garantia que no s'està en un engany perpetu i que el món material existeix.

7. PAU 2021 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció B)

[6 punts en total]

Pregunta I

Explicar breument el contingut del text. [2 punts]

L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne/a coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement li impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (100-140 paraules en l'opció A, 60-100 paraules en l'opció B) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi. **Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en el nombre de paraules indicades, no ha de comptar contra l'alumne/a el fet que no respecti aquests límits**.

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne/a. I, per descomptat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne/a no es limiti a enunciar idees sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa o discursiva del text.

Opció B) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà de connectar amb una mínima correcció les 2 idees bàsiques següents:

i. Tot coneixement en darrer terme es basa en la raó i no en els sentits

ii. Descartes ofereix dos exemples que justifiquen aquesta afirmació: la creença que la flama i l'estrella no tenen la mateixa mida tot i que proporcionin la mateixa sensació, la creença que la sensació de calor i de dolor no són propietats del foc.

En les dues opcions, l'avaluació de la pregunta (i) s'ha de fer **de forma global**. L'alumne/a no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera mínimament coherent les idees que s'indiquen.

Pregunta II

Explicar el significat de termes o expressions. [1 punt]

El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne/a utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne/a utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció B)

a) «concloure»: afirmar (o pensar) una cosa, perquè un sap que se segueix d'altres afirmacions (o pensaments), que li donen suport.

b) «no hi ha cap raó»: no hi ha res que ens justifiqui a creure-ho

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

Pregunta III

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. [3 punts]

L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per entendre l'afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor per fer aquesta afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció B) La màxima puntuació requeriria referir-se correctament a:

i. Els elements bàsics de l'epistemologia de Descartes.

ii. El paper de la raó i dels sentits en el coneixement segons Descartes.

iii. Les raons de Descartes per a creure que la justificació última de tot coneixement rau en la raó.

8. PAU 2020 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 1 (Opció B)

Exercici 1

Pregunta I
Explicar breument el contingut del text. [2 punts]
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne/a coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement li impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (entre 60 i 100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en el nombre de paraules indicades, no ha de comptar contra l'alumne/a el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne/a. I, per descomptat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne/a no es limiti a enunciar idees sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa o discursiva del text.

Opció B) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà de:
(i) Esmentar que aquest fragment conté un argument a favor del dualisme (això és, a favor que la ment i el cos són dues coses diferents).
(ii) Descriure, d'una manera o altra, l'argument següent:
(iia) M'és possible concebre amb claredat i distinció la meva ment de forma separada a concebre el meu cos.
(iib) Si dues coses es poden concebre de forma separada, aleshores seria possible que una d'elles existís sense que existís l'altra (atès que si puc concebre de forma clara i distinta una cosa separada de l'altra, Déu podria fer que existís l'una sense que existís l'altra).
(iic) Per tant, la meva ment podria existir sense que existís el meu cos.
(iid) Per tant, la meva ment i el meu cos no són la mateixa cosa.

(No cal, per descomptat, que l'alumne/a expressi l'argument de la mateixa forma específica que ho fem aquí. Tampoc no és necessari, és clar, que usi el terme "dualisme").

• En les dues opcions, l'avaluació de la pregunta (i) s'ha de fer **de forma global**. L'alumne/a no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera mínimament coherent les idees que s'indiquen.

Pregunta II

Explicar el significat de termes o expressions. [1 punt]

El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne/a utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne/a utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció B)

- ***a*)** «omnipotència»: la capacitat per a fer que passi allò que es vulgui, sense cap límit (exceptuant, clar, allò que seria contradictori). (Alternativament: que no hi ha cap límit a allò que s'és capaç de fer).
- ***b*)** «no és extensa»: no està situada en l'espai; no ocupa espai.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

Pregunta III

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. [3 punts]

L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per entendre l'afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor per fer aquesta afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció B)

La màxima puntuació requeriria:

(i) Explicar amb les pròpies paraules de l'estudiant l'argument per al dualisme que Descartes presenta en aquest mateix text (i que ja hem descrit també a l'indicar la resposta a la pregunta (i) de l'exercici 1).

(ii) Això requerirà referir-se a:

- (iia) Les nocions de claredat i distinció
- (iib) El *cogito* i com aquest estableix l'existència de l'ànima com a cosa pensant
- (iic) El cos com a cosa extensa
- (iid) Allò que es pot concebre amb claredat i distinció de forma separada, és que és diferent (l'omnipotència de Déu garanteix això)

L'estudiant pot esmentar també altres arguments de Descartes en favor del dualisme (molt en particular, l'argument que apel·la a la divisibilitat del cos i la no divisibilitat de la ment). Si l'estudiant esmenta aquests arguments addicionals, es valorarà positivament; ara bé, no és necessari esmentar aquests arguments addicionals per tal d'obtenir la màxima puntuació en aquesta pregunta.

9. PAU 2019 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció A)

Primera pregunta
Explicar breument el contingut del text. [2 punts]
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne/a coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement li impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (60-100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 60-100 paraules, no ha de comptar contra l'alumne/a el fet que no respecti aquests límits.**
A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne/a. Per descomptat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne/a no es limiti a enunciar idees sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció A) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà d'exposar, d'una forma o altra, les idees següents:

(i) En aquest text Descartes estableix que la única propietat necessària que ell té és el pensament:
(ii) En aquest fragment, Descartes està (encara) considerant la possibilitat que hi hagi un geni maligne poderós que el vol enganyar.
(iii) Atès que pot haver-hi un geni maligne, no pot estar segur de tenir cap de les propietats que se solen atribuir al cos, ni tampoc cap de les propietats que es solen atribuir a l'ànima, llevat del pensament.
(iv) Conclou, per tant, que el pensament és la única propietat que ell necessàriament té. Ell és, doncs, una cosa que pensa.

Observacions: no cal, és clar, que l'alumne usi el terme "geni maligne"; pot parlar d' "un ésser molt poderós que em vol enganyar" o usar qualsevol altra descripció equivalent. Tampoc no cal que usi el terme "necessàriament" (pot parlar, simplement, per exemple, d'allò que ell és, o d'allò que no podria deixar de ser, etc.).

- L'avaluació de la pregunta s'ha de fer **de forma global**. L'alumne/a no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera mínimament coherent les idees que s'indiquen.

10. PAU 2019 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 2 (Opció A)

Segona pregunta
Explicar el significat de termes o expressions. [1 punt]
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne/a utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne/a utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció A)
a) «naturalesa corporal»: la forma d'existir d'aquelles coses que ocupen espai i que es poden percebre amb els sentits.
b) «necessàriament vertader»: que no és possible que sigui fals.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres formes correctes de respondre.

11. PAU 2019 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 3 (Opció A)

Tercera pregunta
Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. [3 punts]
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per entendre la afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor per fer aquesta afirmació. Un bon examen serà aquell que sàpiga explicar el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. De vegades, una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica o es relaciona amb la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció A) Per a obtenir la màxima puntuació cal que l'estudiant expliqui:

(i) En què consisteix el dubte metòdic de Descartes: mètode per trobar un fonament segur del coneixement.
(ii) Algun dels arguments per al dubte general (a vegades hem comprovat que els sentits ens enganyen, l'argument del somni, l'argument del geni maligne).
(iii) El cogito com a prova d'una primera veritat segura.
(iv) Explicar, amb les pròpies paraules de l'estudiant, l'argument que hi ha en el text: Si fem servir el dubte metòdic, hem de considerar com a fals tot allò sobre el que es podria dubtar; això em porta a concloure que l'única propietat necessària que tinc és la de pensar, i que, per tant, l'essència del jo és el pensament.

12. PAU 2019 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 1 (Opció B)

Primera pregunta
Explicar breument el contingut del text. [2 punts]
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne/a coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement li impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (60-100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 60-100 paraules, no ha de comptar contra l'alumne/a el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne/a. I, per descomptat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne/a no es limiti a enunciar idees sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció B) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà d'exposar, d'una forma o altra, les idees següents:

(i) A vegades es té set, sense que sigui bo beure. Però normalment això no és així.
(ii) Puc usar les meves capacitats (fixar-me en el que em diuen diferents sentits, usar la memòria i l'enteniment) per evitar errors respecte allò que els meus sentits em representen.
(iii) Del fet que sé que Déu no m'enganya, puc concloure que quan faig un ús curós de les meves capacitats no puc estar enganyat en allò que crec.

• L'avaluació de la pregunta s'ha de fer **de forma global**. L'alumne/a no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera mínimament coherent les idees que s'indiquen.

13. PAU 2019 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 2 (Opció B)

Segona pregunta
Explicar el significat de termes o expressions. [1 punt]
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne/a utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne/a utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció B)

a) «enteniment»: La capacitat de raonar.

b) «repugni»: Que estigui en contradicció.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

14. PAU 2019 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 3 (Opció B)

Tercera pregunta

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. [3 punts]
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per entendre la afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor per fer aquesta afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció B) La màxima puntuació requeriria:
(i) Resumir l'esquema general de l'argumentació de Descartes a les Meditacions que li permet superar el dubte sobre la possibilitat de conèixer el món.
Això involucrarà:
(ia) Indicar breument algunes raons per al dubte.
(ib) Esmentar breument el cogito
(ic) Explicar que Descartes prova l'existència de Déu (no és necessari descriure cap prova de l'existència de Déu, però serà meritori si es fa)
(id) La bondat i omnipotència de Déu asseguren que mai no deixarà que m'enganyi quan faig un bon ús de les meves facultats.
(ii) Explicar la dificultat específica que casos com el dels hidròpics (on els sentits sempre ens enganyen) presenten per a l'afirmació que Déu no és enganyador.
(No cal en absolut que l'alumne usi el terme "hidròpics").
(iii) Explicar la resposta de Descartes a aquesta dificultat (que es presenta en part en el propi text): els nostres sentits funcionen de manera que en la majoria dels casos allò que ens diuen sigui veritat, i en els casos en que no ho és, podem descobrir-ho si usem adequadament les nostres capacitats, en particular, l'enteniment.

15. PAU 2018 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció B)

Primera pregunta
Explicar breument el contingut del text. [2 punts]
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement li impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (60-100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga explicació de tots els detalls del text. **Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 60-100 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que cal incloure en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per descomptat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció B) Per assolir la màxima puntuació, caldrà que l'alumne/a exposi les següents idees:
(i) En aquest fragment, Descartes ofereix un argument a favor del dualisme.
(ii) Cal que aquí l'estudiant descrigui, d'una forma o altra, aquest argument:
a) El cos té parts i és divisible.
b) L'esperit (o la ment) no té parts (les diferents facultats mentals no són parts de la ment).
c) Per tant, la ment no és el mateix que el cos.

(No cal que l'estudiant, en la seva resposta, usi el terme *dualisme*; pot dir, per exemple, «que l'ànima i el cos són diferents».)

• L'avaluació de la pregunta s'ha de fer **de forma global**. L'alumne no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera mínimament coherent les idees que s'indiquen.

16. PAU 2018 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 2 (Opció B)

Segona pregunta
Explicar el significat de termes o expressions. [1 punt]
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció B)
***a*)** «extenses»: que ocupen espai.
***b*)** «dividir fàcilment en parts en el pensament»: es pot concebre sense dificultat, i sense caure en contradicció, que diferents parts d'aquella cosa, que ara estan juntes, estiguessin (espacialment) separades.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

17. PAU 2018 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 3 (Opció B)

Tercera pregunta

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. [3 punts]
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per entendre l'afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor per fer aquesta afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular té en el conjunt del pensament del filòsof. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció B) Per a obtenir la màxima puntuació cal que l'estudiant:
(i) Expliqui la concepció de Descartes de la ment i del cos.
(ii) Expliqui amb les seves pròpies paraules l'argument per al dualisme que hi ha en el text de l'examen (i que hem resumit en la resposta a la pregunta 1).

(iii) Expliqui algun altre argument o consideració que Descartes dona a favor del dualisme. El més destacat que es pot explicar és l'altre argument per al dualisme que hi ha abans, en la meditació VI:

> (iiia) És possible concebre amb claredat i distinció la ment de forma separada a concebre el cos.
> (iiib) Si dues coses es poden concebre de forma separada, aleshores seria possible que una d'elles existís sense que existís l'altra (atès que si puc concebre de forma clara i distinta una cosa separada de l'altra, Déu podria fer que existís l'una sense que existís l'altra).
> (iiic) Per tant, la ment podria existir sense que existís el cos.
> (iiid) Per tant, ment i cos no són la mateixa cosa.

(No cal, per descomptat, que l'alumne/a expressi l'argument de la mateixa forma específica que ho fem aquí.)

18. PAU 2017 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció A)

Primera pregunta
Cal explicar breument el contingut del text. [2 punts]
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement li impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (60-100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi. **Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 60-100 paraules, no ha de comptar en contra de l'alumne el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i es comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per descomptat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees, sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció A
Per assolir la màxima puntuació, l'alumne ha de connectar amb una correcció mínima les quatre idees bàsiques següents:
(i) En aquest punt de les *Meditacions*, Descartes pot afirmar que sap que quan fa un ús curós de les seves facultats cognitives no s'equivoca.
(ii) En particular, pot distingir el somni de la vigília, fixant-se en com es connecten les sensacions que es tenen en un determinat moment amb les que s'han tingut en altres moments.
(iii) El que el justifica a poder fer això és saber que Déu no enganya.
(iv) Els errors provenen de quan no es fa un ús prou curós de les nostres capacitats.

• L'avaluació de la pregunta s'ha de fer **de forma global**. L'alumne no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és articular d'una manera mínimament coherent les idees que s'indiquen.

19. PAU 2017 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 2 (Opció A)

Segona pregunta
Cal explicar el significat de termes o expressions. [1 punt]
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no ha de comptar en contra seu. Quan sigui possible, té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció A

***a*)** *Hiperbòlic*: quelcom que és molt exagerat, que es porta fins a l'extrem.

***b*)** *Contradicció*: quan es fan dues afirmacions que no poden ser totes dues veritat alhora.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

20. PAU 2017 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 3 (Opció A)

Tercera pregunta

Cal donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. [3 punts]
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'ha de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només s'han de tenir en compte les idees que siguin pertinents per entendre l'afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor per fer aquesta afirmació. Un bon examen serà el que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular té en el conjunt del pensament del filòsof. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció A. La màxima puntuació requeriria referir-se correctament a:

(i) El dubte cartesià sobre el món extern. *Cogito*.

(ii) Una prova de l'existència de Déu.

(iii) La bondat divina no és compatible amb què estiguem enganyats de forma general, fins i tot quan fem un ús curós de les nostres capacitats cognitives.

(iv) En la vida quotidiana sovint no dediquem tot el temps i l'esforç que caldria a fer un ús curós de les nostres capacitats cognitives i, per això, malgrat la bondat divina, a vegades pot ser que ens equivoquem.

21. PAU 2016 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció B)

Primera pregunta
Explicar breument el contingut del text. (2 punts)
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (60-100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga explicació de tots els detalls del text**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 60-100 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en què s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per suposat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció B) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà d'exposar, d'una forma o altra, les idees següents:
(i) Puc ser capaç de conèixer un tros de cera.
(ii) Totes les qualitats que percebo amb els sentits en el tros de cera podrien canviar,i seguiria essent el mateix tros de cera;
(iii) La meva concepció del que és el tros de cera va més enllà de les diferents possibilitats i variacions que puc anar imaginant.
(iv) Per tant, el que conec sobre el tros de cera no és allò que em ve donat pels sentits o per la imaginació, sinó que el conec només gràcies al meu enteniment.

• L'avaluació de la pregunta s'ha de fer **de forma global**. L'alumne no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és tractar d'una forma o altra les idees que s'indiquen.

• En aquesta pregunta l'estudiant ha de mostrar que ha entès el que diu el text. Per això, per aprovar la pregunta l'estudiant no es pot limitar només a copiar el text o només a parafrasejar simplement algunes frases del text sense mostrar cap comprensió.

22. PAU 2016 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 2 (Opció B)

Segona pregunta
Explicar el significat de termes o expressions. (1 punt)
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, l'alumne té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció B)
***a*)** «extensa»: que ocupa espai
***b*)** «distinta»: que es concep de manera separada, sense confondre-la amb altres coses

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

23. PAU 2016 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 3 (Opció B)

Tercera pregunta
Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi.(3 punts)
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per a entendre la afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor per a fer aquesta afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció B) La màxima puntuació requeriria referir-se correctament a:
(i) Justificació que els sentits no són una font fiable de coneixement.
(ii) Justificació que la imaginació tampoc ens dona coneixement de què són les coses (explicant el mateix argument que apareix parcialment en el text).
(iii) Claredat i distinció com a marques del coneixement.
(iv) Concepció de Descartes de la raó com a font última de justificació del coneixement. La raó és també la font última de la justificació del seu coneixement del tros de cera. (Aquí es pot explicar també el paper de Déu com a garant del coneixement, però no és imprescindible fer-ho).

24. PAU 2015 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 1 (Opció B)

Primera pregunta

Explicar breument el contingut del text. (2 punts)
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (60-100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 60-100 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en que s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per suposat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció B) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà d'exposar, d'una forma o altra, les dues idees següents:
(i) Tinc coneixement de tot allò que entenc de forma clara i distinta, en particular de la geometria, atès que Déu no enganya.
(ii) Tinc la capacitat de conèixer també coses particulars sobre el món físic, perquè si bé sobre aquestes coses és més fàcil confondre's, com que Déu no m'enganya no permetria que no tingués ni tan sols la possibilitat de corregir els meus errors.

• L'avaluació de la pregunta s'ha de fer **de forma global**. L'alumne no té en absolut per què fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és tractar d'una forma o altra les idees que s'indiquen.

25. PAU 2015 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 2 (Opció B)

Segona pregunta

Explicar el significat de termes o expressions. (1 punt)
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. El fet que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, l'alumne té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció B)
***a*)** «coses corporals»: entitats que ocupen espai.
***b*)** «menys clarament»: d'una forma no tant evident.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

26. PAU 2015 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 3 (Opció B)

Tercera pregunta

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. (3 punts)
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte les idees que siguin pertinents per a entendre la afirmació que es vol explicar i per entendre les raons de l'autor per a fer aquesta afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre al que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció B) Una resposta que tracti amb correcció els següents punts ha de tenir la màxima puntuació:
(i) Dubte cartesià sobre el món extern. Cogito.
(ii) Claredat i distinció com a marques del coneixement cert.
(iii) Una prova de l'existència de Déu.
(iv) La bondat i omnipotència divina no és compatible amb què puguem estar enganyats de forma general si fem un ús curós de les nostres capacitats intel·lectuals.

27. PAU 2014 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció B)

Primera pregunta
Explicar breument el contingut del text. (2 punts)
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (60-100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 60-100 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti aquests límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en que s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per suposat, en cap sentit es pot esperar un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció B) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà d'exposar, d'una forma o altra, les dues idees següents:
(i) Suposar que el que crec real no és més que un somni no posa en dubte les veritats més generals, com ara les veritats de les matemàtiques.
(ii) Tot i així no puc estar segur ni tan sols de les proposicions sobre matemàtiques perquè me les podria estar fent creure un ésser maligne i molt poderós.

• L'avaluació de la pregunta s'ha de fer **de forma global**. L'alumne no té en absolut perquè fer el seu resum distingint exactament el mateix nombre d'apartats que s'indiquen en aquests criteris. El que s'ha de fer en una bona resposta és tractar d'una forma o altra les idees que s'indiquen.

28. PAU 2014 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 2 (Opció B)

Segona pregunta
Explicar el significat de termes o expressions. (1 punt)
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. El que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, l'alumne té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció B)
a) «extensió»: capacitat d'ocupar espai.
b) «geni maligne»: ésser molt poderós i malvat, que podria ser capaç de confondre'm sobre tot allò que jo crec saber.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

29. PAU 2014 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 3 (Opció B)

Tercera pregunta

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. (3 punts)
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte: les idees que siguin pertinents per a la afirmació que es vol explicar i les raons per les quals aquestes idees expliquen l'afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. A vegades una exposició general i correcta del pensament del filòsof pot no respondre el que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció B) La màxima puntuació requeriria referir-se, d'una forma o una altra, a:
(i) El projecte de Descartes de dubte metòdic.
(ii) Els arguments per dubtar d'allò que ens diuen els sentits, que es basen en que a vegades aquests ens enganyen.
(iii) L'argument del somni, i com aquest no sembla aplicar-se a les veritats més generals.
(iv) L'argument del geni maligne.
(v) Explicar molt breument com Descartes resol el dubte: (a) Descartes arriba a una primera veritat "jo penso, jo existeixo", (b) La claredat i distinció com a marques del coneixement segur, (c) La bondat i omnipotència de Déu com a garants del coneixement.

30. PAU 2013 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció A)

Primera pregunta

Explicar breument el contingut del text. (2 punts)
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor**. (Excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (60-100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 60-100 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti els límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en que s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per suposat, no es pot esperar de cap manera un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri una mínima comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció A) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà de connectar amb una mínima correcció les 2 idees bàsiques següents:

(i) Descartes està considerant com a fals tot allò del qual és possible dubtar-ne: del que li diuen els sentits, de l'existència del seu cos, de l'existència del món material, de l'existència de Déu, i de la seva pròpia existència. .

(ii) Troba, però, una proposició de la qual no es pot dubtar: que ell existeix, perquè per dubtar i per pensar, ell ha d'existir.

31. PAU 2013 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 2 (Opció A)

Segona pregunta

Explicar el significat de termes o expressions. (1 punt)
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. Es tracta només que l'alumne mostri que entén el significat del terme en qüestió –i si es tracta d'un terme que pot tenir diferents significats, que mostri quin d'aquests significats és el que té en el text. Cal tenir en compte que el terme (a) de l'opció (A), i el terme (a) de l'opció (B) no tenen en el text el seu significat més habitual sinó un sentit tècnic que l'alumne ha de saber identificar. Quan sigui possible, l'alumne té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció (A)

***a*)** «extensió»: la capacitat d'ocupar espai
***b*)** «quimeres»: coses que algú pretén que existeixen, però que en realitat no ho fan.

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

32. PAU 2013 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 3 (Opció A)

Tercera pregunta

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. (3 punts)
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte: les idees que siguin pertinents per a la afirmació que es vol explicar i les raons per les quals aquestes idees expliquen l'afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. De vegades una exposició general correcta del seu pensament pot no respondre el que es demana, si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció A) Per a obtenir la màxima puntuació cal que l'estudiant expliqui:

(i) En què consisteix l'escepticisme metòdic de Descartes en la primera meditació: és un mètode per trobar un fonament segur del coneixement.

(ii) Alguns dels arguments pel dubte general (a vegades hem comprovat que els sentits ens enganyen, l'argument del somni, l'argument del geni maligne).

(iii) El cogito com a prova d'una primera veritat segura.
Al respondre aquesta pregunta és important, és clar, que l'alumne mostri que ha entès que en el text Descartes NO afirma que hi ha un ésser enganyador summament poderós que l'enganya, sinó que Descartes està argumentant que *encara que hi hagués* un ésser poderós que l'enganyés Descartes podria establir la seva primera veritat: que ell (Descartes) existeix.

33. PAU 2013 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 1 (Opció B)

Primera pregunta

Explicar breument el contingut del text. (2 punts)
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor** (excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (60-100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 60-100 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti els límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en que s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per suposat, en cap sentit es pot esperar un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri una mínima comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció B) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà de
(i) esmentar que aquest fragment conté un argument a favor del dualisme (que la ment i el cos són dues coses diferents)
(ii) Descriure, d'una manera o altra, l'argument següent:
(iia) És possible concebre la ment com distinta del cos
(iib) Si dues coses es poden concebre de forma distinta, aleshores podria existir l'una sense existir l'altra.
(iic) Per tant, la ment podria existir sense que existís el cos
(iid) Per tant, la ment i el cos no són la mateixa entitat

34. PAU 2013 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 2 (Opció B)

Segona pregunta

Explicar el significat de termes o expressions. (1 punt)
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. El que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, l'alumne té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció B)
a) «de manera clara»: que no admet cap mena de dubte
b) «a la meva naturalesa»: a allò que fa que jo sigui allò que sóc, que jo sigui jo

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

35. PAU 2013 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 3 (Opció B)

Tercera pregunta
Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. (3 punts)
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte: les idees que siguin pertinents per a la afirmació que es vol explicar i les raons per les quals aquestes idees expliquen l'afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. Ara bé: de vegades una exposició general i correcta del seu pensament pot no respondre el que es demana si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció B) La màxima puntuació requeriria:
(i) Explicar amb les pròpies paraules de l'estudiant l'argument per al dualisme que Descartes presenta en aquest mateix text.
(ii) Això requerirà referir-se a:
- (iia) Les nocions de claredat i distinció,
- (iib) El *cogito* i com aquest estableix l'existència de l'ànima com a cosa pensant
- (iic) El cos com a cosa extensa
- (iid) La idea que allò que es pot concebre com distint, és distint (l'omnipotència de Déu garanteix això).

L'estudiant pot esmentar també altres arguments de Descartes en favor del dualisme (molt en particular, l'argument que apel·la a la divisibilitat del cos i la no divisibilitat de la ment). Si l'estudiant esmenta aquests arguments addicionals, es valorarà positivament; ara bé no és necessari esmentar aquests arguments addicionals per tal d'obtenir la màxima puntuació (3 punts) en aquesta pregunta.

36. PAU 2012 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció B)

Primera pregunta

Explicar breument el contingut del text. (2 punts)
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor**. (Excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (50-80 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 50-80 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti els límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en que s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per suposat, en cap sentit es pot esperar un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri una mínima comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció B) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà de connectar amb una mínima correcció les tres idees bàsiques següents:
(i) Sé que quan faig un ús curós de les meves facultats cognitives no m'erro
(ii) Això és així perquè Déu no enganya
(iii) Els errors provenen de quan no es fa un ús prou curós de les nostres capacitats.

37. PAU 2012 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 2 (Opció B)

Segona pregunta

Explicar el significat de termes o expressions. (1 punt)
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. Cal tenir en compte que, en totes dues opcions, un dels termes ("freda" en l'opció A, "enteniment" en l'opció B) que cal definir no tenen el seu significat ordinari més habitual sinó un sentit particular que l'alumne ha de saber identificar. El que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, l'alumne té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

38. PAU 2012 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 3 (Opció B)

Tercera pregunta

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. (3 punts)
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. En aquest respecte, s'haurà de tenir present que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte: les idees que siguin pertinents per a la afirmació que es vol explicar i les raons per les quals aquestes idees expliquen l'afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. Ara bé: de vegades una exposició general i correcta del seu pensament pot no respondre el que es demana, si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció B) La màxima puntuació requeriria referir-se correctament a:
(i) Dubte cartesià sobre el món extern. Cogito.
(ii) Una prova de l'existència de Déu.
(iii) La bondat divina no és compatible en que estiguem enganyats de forma general fins i tot quan fem un ús curós de les nostres capacitats intel·lectuals.

39. PAU 2012 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció A)

Primera pregunta

Explicar breument el contingut del text. (2 punts)
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor**. (Excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (60-100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 60-100 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti els límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en que s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per suposat, en cap sentit es pot esperar un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri una mínima comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció A) En aquest fragment Descartes ofereix un argument a favor del dualisme.
Cal que aquí l'estudiant descrigui, d'una forma o altra, aquest argument:
(i) El cos té parts i és divisible
(ii) La ment no té parts (les diferents facultats no són parts de la ment)
(iii) Per tant, la ment no és el mateix que el cos

40. PAU 2012 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 2 (Opció A)

Segona pregunta

Explicar el significat de termes o expressions. (1 punt)
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. Cal tenir en compte que, en totes dues opcions, els termes que cal definir no tenen el seu significat ordinari sinó un sentit tècnic que l'alumne ha de saber identificar**.** El que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, l'alumne té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

Opció (A)

"ment": la substància que té per essència el pensar

"coses materials o extenses": les coses que ocupen espai

Important: aquestes respostes són sols un exemple de resposta correcta. En cadascun dels casos hi ha moltes altres maneres correctes de respondre.

41. PAU 2012 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 3 (Opció A)

Tercera pregunta

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. (3 punts)
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. S'haurà de tenir present, però, que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte: les idees que siguin pertinents per a la afirmació que es vol explicar i les raons per les quals aquestes idees expliquen l'afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. Ara bé: de vegades una exposició general i correcta del seu pensament pot no respondre el que es demana, si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció A) Per a obtenir la màxima puntuació cal que l'estudiant:

(i) expliqui amb les seves pròpies paraules l'argument per al dualisme que hi ha en el text de l'examen

(ii) expliqui algun altre argument o consideració que Descartes dóna a favor del dualisme. Per exemple, l'altre argument per al dualisme que hi ha abans en la meditació VI:

(iia) És possible concebre la ment com distinta del cos

(iib) Si dues coses es poden concebre de forma distinta, aleshores podria existir una sense existir l'altra

(iic) Per tant, la ment podria existir sense que existís el cos

(iid) Per tant, ment i cos no són la mateixa cosa

42. PAU 2011 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció B)

Primera pregunta

Explicar breument el contingut del text. (2 punts)
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor**. (Excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix d'entendre el text.) Les restriccions sobre espai (80-100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 80-100 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti els límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en que s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per suposat, en cap sentit es pot esperar un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri una mínima comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció B) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà de connectar amb una mínima correcció les 2 idees bàsiques següents:
(i) Tot coneixement en darrer terme es basa en la raó i no en els sentits
(ii) Descartes ofereix dos exemples que justifiquen aquesta afirmació: la creença que la flama i l'estrella no tenen la mateixa mida tot i que proporcionin la mateixa sensació, la creença que la sensació de calor i de dolor no són propietats del foc.

43. PAU 2011 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 2 (Opció B)

Segona pregunta

Explicar el significat de termes o expressions. (1 punt)
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. Cal tenir en compte que, en totes dues opcions, els termes que cal definir no tenen el seu significat ordinari sinó un sentit tècnic que l'alumne ha de saber identificar. El que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seu. Quan sigui possible, l'alumne té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seu.

44. PAU 2011 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 3 (Opció B)

Tercera pregunta

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. (3 punts)
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. En aquest respecte, s'haurà de tenir present que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte: les idees que siguin pertinents per a la afirmació que es vol explicar i les raons per les quals aquestes idees expliquen l'afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. Ara bé: de vegades una exposició general i correcta del seu pensament pot no respondre el que es demana, si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció B) La màxima puntuació requeriria referir-se correctament a:
(i) Els elements bàsics de l'epistemologia de Descartes
(ii) Paper de la raó i dels sentits en el coneixement segons Descartes
(iii) Raons de Descartes per a creure que la justificació última de tot coneixement rau en la raó

45. PAU 2010 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció B)

Primera pregunta

Explicar breument el contingut del text. (2 punts)
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor**. (Excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (50-80 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 50-80 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti els límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en que s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per suposat, en cap sentit es pot esperar un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri una mínima comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció B) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà de connectar amb una mínima correcció les 2 idees bàsiques següents:
(i) Els sentits no ens permeten conèixer la naturalesa d'un tros de cera, car allò que ens indiquen els sentits canvia.
(ii) Coneixem què és el tros de cera només per l'enteniment, no per mitjà dels sentits o la imaginació.

46. PAU 2010 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 2 (Opció B)

Segona pregunta

Explicar el significat de termes o expressions. (1 punt)
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. Cal tenir en compte que, en totes dues opcions, els termes que cal definir no tenen el seu significat ordinari sinó un sentit tècnic que l'alumne ha de saber identificar**.** El fet que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seva. Quan sigui possible, l'alumne té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seva.

47. PAU 2010 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 3 (Opció B)

Tercera pregunta

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. (3 punts)
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. En aquest respecte, s'haurà de tenir present que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte: les idees que siguin pertinents per a la afirmació que es vol explicar i les raons per les quals aquestes idees expliquen l'afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. Ara bé: de vegades una exposició general i correcta del seu pensament pot no respondre el que es demana, si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció B) La màxima puntuació requeriria referir-se correctament a:
(i) Justificació que els sentits no són una font fiable de coneixement.
(ii) Claredat i distinció com a marques del coneixement.
(iii) Concepció de Descartes de la raó com a font última de justificació del coneixement. La raó és també la font última de la justificació del seu coneixement del tros de cera.

48. PAU 2010 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció B)

Primera pregunta

Explicar breument el contingut del text. (2 punts)
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor**. (Excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (entre 50 i 80 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en el nombre de paraules indicades (50-80), no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti els límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en que s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per suposat, en cap sentit es pot esperar un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri una mínima comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció B) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà de connectar amb una mínima correcció les 3 idees bàsiques següents:

(i) En aquest punt de les *Meditacions*, Descartes ha arribat a que sap que ell existeix, que és una cosa que pensa i que no és una cosa corpòria.

(ii) La imaginació permet imaginar només allò que és corpori.

(iii) Per tant la imaginació no ens permet saber res sobre quina és la naturalesa del "jo" .

49. PAU 2010 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 2 (Opció B)

Segona pregunta

Explicar el significat de termes o expressions. (1 punt)
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. El que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seva. Quan sigui possible, l'alumne té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seva.

50. PAU 2010 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 3 (Opció B)

Tercera pregunta

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. (3 punts)
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. En aquest respecte, s'haurà de tenir present que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte: les idees que siguin pertinents per a la afirmació que es vol explicar i les raons per les quals aquestes idees expliquen l'afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. Ara bé: de vegades una exposició general i correcta del seu pensament pot no respondre el que es demana, si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció B) La màxima puntuació requeriria referir-se correctament a:
(i) Els trets bàsics de l'epistemologia de Descartes: criteri de claredat i distinció, paper de la raó, de la imaginació i dels sentits.
(ii) El cogito demostra la meva existència com a cosa pensant, sense apel·lar als sentits o a la imaginació.
(iii) La frase del text estableix *purament* una comparació. En aquesta comparació l'ús de la raó correspon a estar en estat de vigília, l'ús de la imaginació correspon a estar somniant. Voler usar la imaginació, en lloc de la raó, per conèixer la naturalesa del jo és inadequat, igual que seria inadequat voler usar allò que experimentem en somnis, enlloc d'allò que percebem estan desperts, per a percebre una cosa real.

51. PAU 2009 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció B)

Primera pregunta

Explicar breument el contingut del text (2 punts)
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor**. (Excepte si la manca d'aquest coneixement li impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (50-100 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 50-100 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti els límits.**
A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en que s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per suposat, en cap sentit es pot esperar un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri una mínima comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció B) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà de connectar amb una mínima correcció les 3 idees bàsiques següents:

(i) Descartes busca una primera veritat completament certa a partir de la qual poder fonamentar el coneixement.

(ii) Per fer-ho decideix considerar com a fals tot allò del qual es pot dubtar: els records, el món material, Déu, la pròpia existència. .

(iii) Troba una veritat indubtable: ell existeix, perquè per dubtar i per pensar sobre tot això, ell ha d'existir.

52. PAU 2009 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 2 (Opció B)

Segona pregunta

Explicar el significat de termes o expressions. (1 punt)
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. És important, però, que el corrector tingui en compte que les expressions, sobre tot en l'opció A, tenen un significat tècnic, que depèn dels compromisos filosòfics de l'autor i se separa del significat ordinari**.** El que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seva. Quan sigui possible, l'alumne té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seva.

53. PAU 2009 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 3 (Opció B)

Tercera pregunta

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi. (3 punts)
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. En aquest respecte, s'haurà de tenir present que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte: les idees que siguin pertinents per a la afirmació que es vol explicar i les raons per les quals aquestes idees expliquen l'afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. Ara bé: de vegades una exposició general i correcta del seu pensament pot no respondre el que es demana, si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció B) La màxima puntuació requeriria referir-se correctament a:
(i) El mètode cartesià: intent de fonamentació del coneixement mitjançant la recerca de veritats indubtables.
(ii) Arguments per dubtar del que ens diuen els sentits.
(iii) Argument per dubtar de les proposicions generals i les proposicions matemàtiques (argument del geni maligne).

54. PAU 2008 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 1 (Opció A)

Primera pregunta

Explicar breument el contingut del text (2 punts).
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor**. (Excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (40-80 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 40-80 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti els límits.**
A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en que s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per suposat, en cap sentit es pot esperar un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri una mínima comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció a) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà de connectar amb una mínima correcció les 2 idees bàsiques següents:
(i) El coneixement de Déu i l'ànima garanteix que confiem (a) en les veritats clares i distintes i (b) que els sentits no ens enganyen constantment.
(ii) La confiança en els sentits depèn de l'evidència que ens dóna la raó.

55. PAU 2008 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 2 (Opció A)

Segona pregunta

Explicar el significat de termes o expressions. (1 punt)
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. És important, però, que el corrector tingui en compte que els termes tenen un significat tècnic, que depèn dels compromisos filosòfics dels autors i se separen del significat ordinari**.** El que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seva. Quan

sigui possible, l'alumne té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seva.

56. PAU 2008 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 3 (Opció A)

Tercera pregunta

***Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi*:** (3 punts)
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. En aquest respecte, s'haurà de tenir present que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte: les idees que siguin pertinents per a la afirmació que es vol explicar i les raons per les quals aquestes idees expliquen l'afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. Ara bé: de vegades una exposició general i correcta del seu pensament pot no respondre el que es demana, si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció a) La màxima puntuació requeriria referir-se correctament a:
(i) - La sospita sobre els sentits en l'escepticisme metòdic cartesià.
(ii) - La raó i les idees clares i distintes: Déu, ànima.
(iii) - La prova cartesiana de l'existència de Déu. Els atributs de Déu.
(iv) - El paper de Déu com a garantia del coneixement.

57. PAU 2008 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció A)

Primera pregunta

Explicar breument el contingut del text (2 punts).
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor**. (Excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (40-80 paraules) són només orientadores per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 40-80 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti els límits.**
A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en que s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per suposat, en cap sentit es pot esperar un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri una mínima comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció a) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà de connectar amb una mínima correcció les 3 idees següents:
(i) - En Déu no hi ha imperfeccions.
(ii) - La composició és una imperfecció: Déu no és composat de cos i ment.
(iii) - Les coses imperfectes depenen de Déu per a la seva subsistència.

58. PAU 2008 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 2 (Opció A)

Segona pregunta

Explicar el significat de termes o expressions. (1 punt)
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. És important, però, que el corrector tingui en compte que hi ha una diferència bàsica: en alguns casos (sèrie A), el significat en el text no s'allunya excessivament del significat ordinari. En altres (sèrie B), les expressions tenen un significat tècnic, que depèn dels compromisos filosòfics de Plató i se separa del significat ordinari**.** El que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seva. Quan sigui possible, l'alumne té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seva.

59. PAU 2008 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 3 (Opció A)

Tercera pregunta

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi**:** (3 punts)
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. En aquest respecte, s'haurà de tenir present que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte: les idees que siguin pertinents per a la afirmació que es vol explicar i les raons per les quals aquestes idees expliquen l'afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. Ara bé: de vegades una exposició general i correcta del seu pensament pot no respondre el que es demana, si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció a) La màxima puntuació requeriria referir-se correctament a:

-L'escepticisme metòdic cartesià i el cos: els arguments de Descartes per a la sospita metòdica sobre els sentits impliquen que l'existència del cos cau dintre de l'escepticisme metòdic.
-El principi del cogito: per dubtar, cal l'existència de un jo. Aquesta és indubtable i Descartes conclou, d'això, que la naturalesa del jo no és material: el jo podria existir sense cap cos.

60. PAU 2007 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció A)

Primera pregunta

Explicar breument el contingut del text (2 punts).
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor**. (Excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (40-80 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 40-80 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti els límits.**
A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en que s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per suposat, en cap sentit es pot esperar un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri una mínima comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció a) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà de connectar amb una mínima correcció les 3 idees següents:
(i) - La distinció entre raó/enteniment i sentits/imaginació.
(ii) - Les idees de Déu i l'ànima depenen de la raó.
(iii) - Sense la raó/enteniment no ens podríem refiar dels sentits.

61. PAU 2007 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 2 (Opció A)

Segona pregunta

Explicar el significat de termes o expressions. (1 punt)
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. És important, però, que el corrector tingui en compte que hi ha una diferència bàsica: en alguns casos (sèrie A), el significat en el text no s'allunya excessivament del significat ordinari. En altres (sèrie B), les expressions tenen un significat tècnic, que depèn dels compromisos filosòfics de Plató i se separa del significat ordinari**.** El que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no

haurà de comptar en contra seva. Quan sigui possible, l'alumne té dret a inferir el significat només de la informació que li proporciona el text. En la mesura en què demostri la comprensió pertinent, això no pot comptar en contra seva.

62. PAU 2007 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 3 (Opció A)

Tercera pregunta

Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi**:** (3 punts)
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. En aquest respecte, s'haurà de tenir present que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte: les idees que siguin pertinents per a la afirmació que es vol explicar i les raons per les quals aquestes idees expliquen l'afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. Ara bé: de vegades una exposició general i correcta del seu pensament pot no respondre el que es demana, si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció a) La màxima puntuació requeriria referir-se correctament a:
-L'escepticisme metòdic cartesià: els arguments de Descartes per a la sospita metòdica sobre els sentits.
-L'argument cartesià sobre les característiques de les idees de l'ànima i Déu. No es pot dubtar de l'existència de l'ànima i, des d'ella, es pot concloure l'existència de Déu.
-Les idees de Déu i l'ànima no provenen dels sentits, sinó de l'enteniment.
-Déu garanteix que, quan fem un ús raonable dels sentits, no podem estar enganyats.

63. PAU 2006 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 1 (Opció A)

Primera pregunta
Explicar breument el contingut del text (2 punts).
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor**. (Excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (40-80 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 40-80 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti els límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en que s'enuncien i comparen en una petita redacció poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per suposat, en cap sentit es pot esperar un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri una mínima comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció a) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà de connectar amb una mínima correcció les següents idees:

(i) -La raó ens diu que els sentits no incorporen evidència de la seva fiabilitat.
(ii) -La raó pot demostrar l'existència d'un Déu que és perfecte i no enganya.
(iii) -La falsedat sistemàtica dels sentits seria incompatible amb les propietats de Déu.

64. PAU 2006 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 2 (Opció A)

Segona pregunta
Explicar el significat de termes o expressions. (1 punt)
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. El que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seva.

A l'opció A es demana l'explicació del sentit d'una afirmació de Descartes, no de la seva justificació en el sistema cartesià; per tant, un exemple de resposta vàlida seria:

" No es possible demostrar que els sentits i la imaginació sempre són fiables. No tenim cap raó per creure que els sentits sempre representen veritablement el món: per tot el que sabem, podrien enganyar-nos"

D'altra banda, el corrector haurà d'evitar considerar si alumne pot o no inferir el que volen dir les expressions a partir del que es diu en la resta del text. Això no afecta el contingut que es demana: l'alumne té dret a inferir, quan sigui possible, el significat a partir de la informació que li proporciona el text -i això, per si sol, és prova de la seva comprensió.

65. PAU 2006 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 3 (Opció A)

Tercera pregunta
***Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi*:** (3 punts)
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. En aquest respecte, s'haurà de tenir present que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte: les idees que siguin pertinents per a la afirmació que es vol explicar i les raons per les quals aquestes idees expliquen l'afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. Ara bé: de vegades una exposició general i correcta del seu pensament pot no respondre el que es demana, si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció a) La màxima puntuació requeriria referir-se correctament a:

-Les característiques del dubte metòdic cartesià.
-La raó pot fer palès que existim i que no ens equivoquem sobre les nostres idees.
-A partir de la nostra idea de Déu (un ésser perfecte i veritable), es pot demostrar la seva existència.
-Les propietats de Déu (omnipotència, omnisciència, bondat) fan que no pugui enganyar-nos sistemàticament: i seria un engany sistemàtic que permetés que no poguéssim distingir l'error de la veritat quan utilitzem els sentits de la millor manera que podem.

66. PAU 2006 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció A)

Primera pregunta
Explicar breument el contingut del text (2 punts).
L'objectiu de la pregunta és detectar el grau de comprensió del text. **La resposta no cal que demostri que l'alumne coneix els detalls de la filosofia de l'autor**. (Excepte si la manca d'aquest coneixement l'impedeix d'entendre el text). Les restriccions sobre espai (40-80 paraules) són només orientatives per determinar indirectament el tipus de resum que s'espera: ni un breu títol, ni una llarga paràfrasi**. Per tant, si el contingut del resum és equivalent al que es podria fer en 40-80 paraules, no ha de comptar contra l'alumne el fet que no respecti els límits.**

A continuació s'esmenten les idees principals que se suposen en una resposta correcta. Cal tenir en compte, però, que les formes en que s'enuncien i comparen en un petit resum poden ser molt diverses. El seu enunciat pot ser explícit o estar implícit en la redacció de l'alumne. I, per suposat, en cap sentit es pot esperar un desenvolupament detallat de cada idea. És important, però, que l'alumne no es limiti a enunciar idees sinó que mostri una mínima comprensió de l'estructura argumentativa del text.

Opció a) Per assolir la màxima puntuació, l'alumne haurà de connectar amb una mínima correcció les següents idees:

(i) -"Jo penso, jo sóc" és una veritat indubtable, a diferència de les creences sobre el meu cos.
(ii) - Jo no sóc un cos material, sinó quelcom pensant.

67. PAU 2006 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 2 (Opció A)

Segona pregunta
Explicar el significat de termes o expressions. (1 punt)
El que es demana no és donar definicions exactes o precises que hagin de ser vàlides per a qualsevol context d'ús de les expressions, ni tampoc que l'alumne utilitzi un vocabulari tècnic. El que l'alumne utilitzi un llenguatge sense cap tecnicisme, si no té incorreccions, no haurà de comptar en contra seva. Per tant, l'explicació de "substància", opció A, pot fer-se en termes completament ordinaris i no tècnics: per exemple, "cosa estable".

D'altra banda, el corrector haurà d'evitar considerar si alumne pot o no inferir el que volen dir les expressions a partir del que es diu en la resta del text. Això no afecta el contingut que es demana: l'alumne té dret a inferir el significat de la informació que li proporciona el text i això, per si sol, és prova de la seva comprensió. I quan tal cosa no és possible, l'explicació demanada és pertinent com a manera de mesurar la comprensió que té l'alumne del que es diu en una part del text.

68. PAU 2006 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 3 (Opció A)

Tercera pregunta
***Donar les raons de l'autor a favor d'una tesi*:** (3 punts)
L'enunciat demana referir-se al pensament de l'autor. En aquest respecte, s'haurà de tenir present que el que es demana no és una exposició general del seu pensament. Només es tindran en compte: les idees que siguin pertinents per a la afirmació que es vol explicar i les raons per les quals aquestes idees expliquen l'afirmació. Un bon examen serà aquell que trobi la justificació i el paper que l'afirmació particular juga en el conjunt del pensament del filòsof. Ara bé: de vegades una exposició general i correcta del seu pensament pot no respondre el que es demana, si no explica com el pensament general de l'autor justifica la tesi particular que és objecte de la pregunta.

Opció a) La màxima puntuació requeriria referir-se correctament:

- Les característiques del dubte metòdic cartesià.
- Les característiques del nostre coneixement de la nostra ment i la nostra existència, en comparació amb les nostres creences sobre el món extern (opcional :...i amb les nostres creences matemàtiques)
- El paper de l'auto-coneixement en el projecte global cartesià.

69. PAU 2005 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 1 (Opció B)

Solució no disponible: la pauta oficial no la inclou o no s'ha pogut localitzar.

70. PAU 2005 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 2 (Opció B)

Solució no disponible: la pauta oficial no la inclou o no s'ha pogut localitzar.